

Problem niepełnosprawności nie dotyczy wyłącznie samych osób z niepełnosprawnościami, ale również **ich opiekunów i rodzin**. Opieka nad osobą z niepełnosprawnością, w zależności od wieku podopiecznego, rodzaju jego niepełnosprawności, jest w różnym stopniu absorbująca opiekuna, który często rezygnuje z własnej aktywności zawodowej, by zatroszczyć się o bliską osobę. W przypadku koniecznej całodobowej opieki jest to zadanie niezwykle wyczerpujące nie tylko fizycznie, ale też psychicznie. W związku z tym podjęto szereg działań o charakterze programowym i legislacyjnym. Na podstawie przyjętej w 2016 r. ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”¹¹ opracowano Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”¹². W 2019 r. utworzono Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (SFWON) zgodnie z ustawą z dnia 23 października 2018 r. (Dz. U. poz. 2192 z późn. zm.)¹³, obecnie Fundusz Solidarnościowy (FS). Programem w ramach Funduszu Solidarnościowego, który jest aktualnie realizowany i ukierunkowany na wsparcie w szczególności opiekunów osób z niepełnosprawnościami jest „Opieka wytchnieniowa”. Celem Programu jest zapewnienie doraźnej, czasowej pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej członkom rodziny lub opiekunom, sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności, które z różnych powodów nie mogą korzystać z usług w innych ośrodkach wsparcia, np. z uwagi na brak miejsc. Jednym z jego celów jest wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez zapewnienie uczestnikom Programu usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, ośrodka wsparcia i innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu lub jego opiekuna prawnego, które otrzyma pozytywną opinię gminy/powiatu realizującego Program. Celem Programu jest także świadczenie usługi opieki wytchnieniowej, w ramach pobytu całodobowego w ośrodku wsparcia, w ośrodku/placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym wpisaną do rejestru właściwego wojewody lub w innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu lub jego opiekuna prawnego, które otrzyma pozytywną opinię gminy/powiatu realizującego Program.

¹¹ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r. poz. 1860, z późn. zm.).

¹² Uchwała nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M.P. poz. 1250).

¹³ Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. poz. 2192 z późn. zm.)